

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep

0030 OSLO

Vår ref.: 10/1397-2 16007/10

Deres ref.:

Arknr.: F12

Dato: 12.10.2010

SVAR - NOU 2010:5 - AKTIV DELTAKELSE - LIKEVERD OG INKLUDERING - ET HELHETLIG HJELPEMIDDELTLBUD

HØRING

Vedlagt følger høringsuttalelse fra Ski kommune:

GENERELLE INNSPILL:

- Umiddelbart stilles det spørsmål om hvorvidt dette vil føre til kommunale forskjeller. Dette gjelder både kompetanse på hjelpemidler, økonomiske forutsetninger i kommunene, brukermasse, antall fagpersoner osv.

Hvem skal være ansvarlige for innvilgelse av hjelpemidler? Hvem skal styre ”pengekassen” til det? Hvor mange flere stillinger må til både ift lager, hjelpemiddel håndtering og fagpersoner? Og hvor kommer pengene fra/hvem regner ut hvor mye penger(og personer) som trengs til dette? Kommunen er bekymret for at en overføring av ansvaret og dermed kostnadene ikke fullt ut vil kompenseres i rammetilskuddet og derfor bidra til at brukerne får et dårligere tilbud enn i dag evt. at kommunen får en høyere utgift.

Ifølge kommunene kan inngå prisavtaler/avtaler selv med firmaene gjør også at det vil komme store kommunale forskjeller på lagerbeholdningen og type hjelpemidler. Store kommunale forskjeller vil muligens (vi opplever det jo litt allerede) føre til flere ”shoppere”. Dvs de som flytter fra kommune til kommune for å bo der hvor de får ”best tilbud”. Pr. i dag er dette mer fylkes begrenset i og med at hjelpemiddelformidlingen/avgjørelsene tas på fylkesplan.

Det vi ser som veldig positivt er at man ønsker å oppheve vedtaket om at hjelpemidler ift trening og aktivisering kun gis til personer under 26 år. Dette er det mange som trenger, også de over 26.

- Med dette forslaget tror vi at det blir mye kommunale forskjeller og at tjenester blir avhengige av kommuneøkonomien.
Nå har vi fylkesvise forskjeller – avhengig av sentralene og deres innkjøpsordninger. Sentralene ser stadig på seg selv som kompetanse- sterke, men de må ikke miste brukerkontakten og bakkekontakten. De må både være et kompetansesenter og ha bakkekontakt.
Utvelgelse av nye rullatorer viser at pris har gått foran funksjon, (og det vil vi nok se mer av i fremtiden).

INNSPILL TIL HVERT PUNKT:

1.4

Utvalgets forslag til endringer i hjelpemiddelforvaltningen bygger i stor grad på sektoransvarsprinsippet. Dette prinsippet innebærer at ansvaret for hjelpemidler legges til den myndighet som har ansvaret for den sektoren hvor hjelpemiddelet kommer til anvendelse. I praksis betyr dette for eksempel at kommunene får et større ansvar for hjelpemidler i dagliglivet, og at opplæringsmyndighetene får et større ansvar for hjelpemidler innen opplæring, at spesialisthelsetjenesten får et tydeligere ansvar for behandlingshjelpemidler. Denne ansvars plasseringen betyr at behovet for og bruken av hjelpemidler ses i sammenheng med de øvrige virkemidlene i sektorpolitikken og at man unngår uklare ansvarsforhold mellom den myndighet som har sektoransvaret og den myndighet som har ansvaret for hjelpemidlene. Videre er det naturlig at en klarere anvendelse av sektoransvarsprinsippet får konsekvenser for lovreguleringen på hjelpemiddelområdet. Utvalget foreslår at retten til hjelpemidler i større grad enn i dag hjemles i sektorlovgivningen.

- Det reises spørsmål om dette vil bli bedre?

Et helhetlig kommunalt ansvar innebærer at kommunene også har finansieringsansvaret. For å legge til rette for formåls- og kostnadseffektive løsninger anbefaler utvalget at de hjelpemidler som blir et kommunalt ansvar legges inn i kommunenes rammefinansiering. Et slikt finansieringsopplegg innebærer en økonomisk risiko for kommunene, spesielt knyttet til personer med behov for svært kostbare hjelpemidler. Kommunene kan heller ikke forventes å opparbeide tilstrekkelig kompetanse på håndtering av kompliserte tilfeller som inntreffer relativt sjelden og krever spesialkompetanse. Utvalget anbefaler derfor at det kommunale ansvaret begrenses til enklere hjelpemidler, såkalte basishjelpemidler. Utvalget legger til grunn at ansvaret for mer komplekse og sammensatte behov fortsatt skal være et statlig ansvar.

- Uforutsigbare kommunale budsjett.
- Hvor skal grensene gå? Behov for nøye grenseavklaring!

Dette tilsier at staten ved hjelpemiddelsentralene fortsatt har forvaltnings- og finansieringsansvaret for stønader til hjelpemidler knyttet til sammensatte og komplekse behov.

- Hva defineres som komplekse behov??
- Her skapes det nye gråsoner!

For utvalget har det vært et viktig og avgjørende krav til et fremtidig hjelpemiddelsystem at det ikke skapes nye gråsoner. For brukere med behov for hjelpemidler fra begge forvaltningsnivåene, eller i gråsonen mellom disse, er det av stor betydning at ansvaret er klart plassert. Utvalget har i sin tilråding på dette punktet valgt å legge vekt på at dette er en arbeidsdeling som kommunene og hjelpemiddelsentralene kjenner godt til gjennom dagens bestillingsordning.

- Ulik saksbehandling pga ulik kommune- økonomi!

En overføring av ansvar og oppgaver fra staten til kommunene forutsetter at disponible budsjettmidler avsatt til formålet følger med. Det vil også medføre færre oppgaver og endrede funksjoner i Arbeids- og velferdsetaten. Utvalget forutsetter at det er arbeids- og velferdsdirektørens ansvar å gjennomgå ressursbehov og organisering i lys av foreslåtte endringer.

- Dvs at all administrering av hjelpemidler skal skje i kommunen + å gjøre vedtak på hjelpemidler??

1.4.1

Utvalget mener at plasseringen av et særskilt ansvar for stønader til hjelpemidler i folketrygdloven slik det nå er utformet og praktiseres, skaper uklarheter og gråsoner. Utvalget mener at et sterkere og tydeligere sektoransvar vil kunne bidra til mer helhetlige løsninger og mer rasjonell utnyttelse av ressursene.

- Er sektoransvar veien å gå??

1.4.5

Utvalget anbefaler på denne bakgrunn at aldersgrensen på 26 år for aktivitetshjelpemidler og utstyr til trening, stimulering og lek oppheves.

- Svært bra!!

Utvalget forutsetter at aktivitetshjelpemidler fortsatt skal være et statlig ansvar, men foreslår at utstyr til trening, stimulering og lek overføres til kommunene som en del av deres ansvar for forebyggende helsearbeid, habilitering og rehabilitering. Det vil være nødvendig å gjennomgå dagens praksis når det gjelder dette utstyret, særlig med sikte på en vurdering i forhold til hva det er rimelig at det offentlige dekker, men også i forhold til en vurdering av om enkeltutstyr hører til spesialisthelsetjenesten.

- Økonomisk ansvar på kommunen.
- Uklar grensegang mot spesialisthelsetjenesten

1.4.9

Trappeheis og løfteanordninger bør etter utvalgets mening ses på som bygningsmessige endringer og tilrettelegging av bolig som hører inn under Husbankens ansvarsområde.

- Dette blir tungvint!

1.4.12

Utvalget legger vekt på at både NAV-kontorene og arbeidslivssentrene må ha en viss basiskompetanse om fagfeltet hjelpemidler og tilrettelegging knyttet til arbeidsliv.

- Hvilken kompetanse??

For å redusere saksbehandlingstiden i hjelpemiddelforvaltningen, foreslår utvalget økt bruk av «Her og nå formidling» av arbeidshjelpemidler som finnes på lager. Økt mulighet for umiddelbare utlån må også gjelde ved midlertidige og kortere engasjementer.

- Blir dette ”bruk og kast”??

Med hilsen

Eli Thomassen
kommunalsjef levekår

Saksbehandler: Heidi Pedersen Grøtvedt, tlf. 64 87 84 40